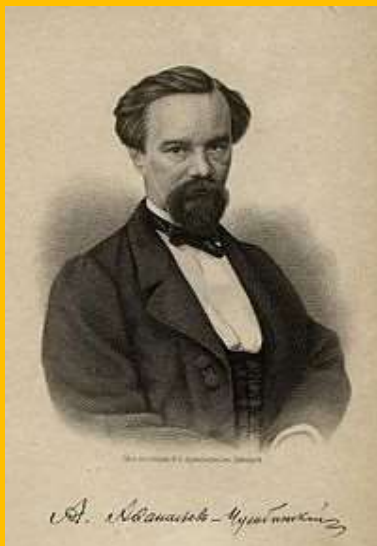

Ніжинський державний університет
імені Миколи Гоголя
Бібліотека

**“По крайней мере, я счастлив тем,
что и мне удалось положить
хоть простые и дикие цветы
на алтарь отечественной поэзии...”**

*(до 200 - річчя від дня народження
випускника
Ніжинської вищої школи
О.С. Афанасьєва-Чужбинського)*

(1816-1875)

**Каталог
книжкової
виставки**

НІЖИН-2016

11 березня 2016 р. виповнюється 200 років від дня народження Олександра Степановича Афанасьєва-Чужбинського – відомого українського та російського письменника, критика, перекладача, етнографа, журналіста, мовознавця. Творча спадщина О. С. Афанасьєва дуже велика – вірші і оповідання, романи, етнографічні і лінгвістичні праці, публіцистика, літературно-критичні статті та переклади. Хоча писав він переважно російською мовою, але за своїм змістом і спрямованістю його творчої наукової спадщини безперечно належить українському народові. Багатий і різноплановий його доробок на ниві українознавства й нині заслуговує на увагу й належне поцінування.

Як і В.Забіла та Є. Гребінка, він є яскравим представником поетів-романтиків, які пов'язані з діяльністю Ніжинської вищої школи. 1 квітня 1848 р. О. Афанасьєв написав проникливий вірш в альбом М.В. Гербея, присвячений лицю «На березу пустинного Остра...» Роки лицю для поета – найкращі, бо тут він пізнав ціну справжньої дружби, духовних злетів. В образі лицейста-ніжинця втілені найвищі моральні якості людини.

*«На березу пустинного Остра,
В Лицее мирном, незабвенном
Промчалась и моя счастливая пора
Каким-то сном, блестящим, вдохновенным.
В кругу друзей, товарищей – кипел
Я жизни полн, я им о славе пел
И посвящал им вольные досуги...»*

Життєвий шлях поета

*Хто щиро бореться за розквіт свого народу,
завжди вливає нові сили у велику скарбницю людства.
В. І. Мухіна*

Народився Олександр Степанович Афанасьєв-Чужбинський 11 березня (28 лютого за старим стилем) 1816 року в с. Ісківці Лубенського району Полтавської

області в сім'ї дрібного поміщика, якому судилося стати згодом українським та російським письменником, етнографом, фольклористом, істориком, мовознавцем та українським патріотом. Батько був росіянином, мати – українкою. Сім'я володіла гуральнею та кількома десятками кріпаків, до яких відносилася досить ліберально. Справжнє прізвище – Афанасьєв, частина прізвища Чужбинський – це псевдонім, обраний письменником на початку своєї літературної діяльності. Також письменник писав під такими псевдонімами – Невідомий, Лубенець, Пустинник, Докучаєв, Забитий, Хрущ, Чайник та інші.

Дитинство Олександра Афанасьєва проминуло в селі на берегах річки Сліпород, на лоні благодатної української природи, серед патріархального життя людей, багатого поетичними легендами про хоробре українське козацтво. Тут він слухав кобзарів-лірників, які так славно прославляли минуле – все це без сумніву справило велике враження на дитячу душу. Змалку полюбив Олександр українську пісню, захопився збором фольклору та матеріалів з історії рідного краю, які згодом допомагали йому як поетові, як ученому. Початкову освіту отримав вдома.

У 1829–1835 роках навчався у Ніжинській гімназії вищих наук князя Безбородька (за час його навчання реорганізований у Фізико-математичний ліцей, що давав випускникам право без подальшого навчання вступати на службу). Під час навчання зблизився з Євгеном Гребінкою (закінчив гімназію 1831 року). Обидва мешкали на квартирі в професора Микити Соловійова, який викладав у гімназії природничі науки, мав авторитет серед учнів.

Дружні стосунки з Євгеном позначилися на поетичній творчості О.

Афанасьєва. Хлопці читали одні й ті ж книжки, кохалися в поезії та стали друзями на все життя. І коли Гребінці прослався до Петербурга, а офіцеру-кавалеристу Афанасьєву з уланським полком – на Тифліс, Євген одержав подарунок від друга: пісню **"Скажи мені правду, мій добрий козаче":**

*Скажи мені правду, мій добрий козаче,
Що діяти серцю, коли заболить,
Як серце застогне і гірко заплаче,
І дуже без щастя воно защемить?*

І Афанасьєв, і Гребінка пронесли любов до рідної поезії крізь роки. У Петербурзі найкращий літературний салон був у пана Євгена, він видавав журнал української поезії "Ластівка" і не раз називав столицю Росії "колонією освічених українців".

У 1835 р. Олександр закінчив навчання зі званням студента та правом на чин XIV класу і повернувся додому. Літом відпочивав у рідному селі. Захоплений розповідями товаришів про принади військового життя привело його в 1836 р. до Білгородського уланського полку. Незабаром доля закидає Олександра Степановича з полком на Кавказ, де він вдосталь вдихнув пороху в боях із горцями.

Перебуваючи на військовій службі в Тифлісі, він познайомився з

німецьким поетом і фольклористом Ф. Боденштедтом, який пізніше видав у німецькому перекладі збірник українських народних пісень "Поетична Україна" (1845). Ця зустріч стала новим імпульсом у літературній творчості О. Афанасьєва, яка розпочалась ще в 1838 р.

Отримавши тривалу відпустку для вирішення своєї долі, він повертається в рідну Україну і плідно займається творчістю. 1843 рік багато в чому став переломним у житті бойового офіцера. Олександр Степанович пише рапорт з проханням звільнити його в запас, в чині поручника вийшов у відставку. Деякий час ніде не служив.

Після чотирирічної перерви, в 1847 р., Афанасьєв-Чужбинський знову влаштувався на службу у канцелярію воронезького губернатора. Цей його крок, поза всяким сумнівом, був вимушеним, викликаним тією важкою обстановкою на Україні, яка склалася після розгрому Кирило-Мефодіївського братства і арешту Т. Шевченка. Адже прізвище Афанасьєва-Чужбинського також фігурувало на слідстві, щодо нього запитували Шевченка на допиті.

Але й за межами України письменник не втрачає інтересу до української культури. Редагуючи неофіційну частину "Воронежских губернских ведомостей", постійно вміщує матеріали з української історії та етнографії, нерідко – українською мовою. Вже тут повною мірою сформувався стійкий інтерес письменника до вивчення українського народного побуту та звичаїв, народної культури, який став визначальним у дальшій його діяльності. З 1849 р. повністю присвятив себе літературній діяльності.

На початку 50-х років Олександр Чужбинський переїхав до Петербурга. З 1860 року активно займався журналістикою, у 1864 році заснував "Петербурзький листок". Вів відділ "Журналістика" у газеті "Тиждень" (1867–1868). Редагував "Закордонний вісник" (1864–1867), "Новий російський базар" (1867–1868), "Іскру" (1875), газету "Новини" (1875). Заснував журнал "Магазин іноземної літератури" і редагував його. В 70-і роки був інспектором грамотності Балтійського флоту, наглядачем Петропавлівського музею, в останні три роки життя був його завідувачем. Помер 18 вересня 1875 року м. Санкт-Петербург, де і похований. Прийняла козака холодна земля чужини, наче оправдовуючи частинку прізвища – Чужбинський.

Твори О. Афанасьєва-Чужбинського
у книжкових зібраннях бібліотеки

1. Собрание сочинений : В 9-ти т. / под ред. П. В. Быкова. – СПб. : Книгоиздательство Герман Гоппе, 1890–1892. – Т. 1–8.
- Т. I. Очерки прошлого. – СПб., 1890. – XXXIV, 446 с.
- Т. II. Очерки прошлого. – СПб., 1890. – 519 с.
- Т. III. Очерки прошлого. Безыменные очерки и типы. Соседка. – СПб., 1891. – 525 с.
- Т. IV. Бабушка : очерки и рассказы. – СПб., 1891. – 390 с.
- Т. V. Петербургские игроки. – СПб., 1891. – 660 с.
- Т. VI. Отрывки, очерки, рассказы : Смесь. – СПб., 1891. – 492 с.
- Т. VII. Поездка в Южную Россию. Очерки Днепра. – СПб., 1891. – 450 с.
- Т. VIII. Поездка в Южную Россию. Очерки Днестра. – СПб., 1891. – 419 с.

ШифрСП 6№3/1

Місце збер.: ВК Красзнавство

«Настоящее собрание сочинений А.С. Афанасьєва-Чужбинського появляется впервые перед публикой, не перестающей интересоваться произведениями даровитого автора, имевшего в пятидесятых и шестидесятых годах, довольно обширный круг читателей. Теперь многие из этих произведений, каковы, например «Очерки прошлого», «Бабушка», выдержавшие несколько изданий, составляют большую редкость; многие, разбросанные по разным журналам, совсем не были изданы отдельно. Те и другие и до сих пор нисколько не устарели, не потеряли своей занимательности и обладая несомненными литературными достоинствами, представляют прекрасный материал для чтения

легкого, увлекательного и далеко небесполезного». – (З передови до збірки творів).

2. Поездка в Южную Россию. – СПб. : [В типографии морского министерства], 1861. – Ч. I. Очерки Днепра. – 465 с.

Шифр ЕЛШ 11 №35
Місце збер.: ВК Краєзнавство

3. Поездка в Южную Россию : [в 2 ч.]. – 2-е изд. книгопродавца А.Ф. Базунов. – СПб. : [В типографии морского министерства], 1863.

Ч. I. Очерки Днепра. – 465, II с.
Ч. II. Очерки Днестра. – 438, II с.

Шифр СХП 11 №51
Місце збер.: ВК Краєзнавство

4. Русский солдат. – К. : В университетской типографии, 1851. – Ч. 1. – 86 с.

Шифр СVI 3 №13
Місце збер.: ВК Краєзнавство

На тит. арк. дарчий напис автора:
"Лицею князя Безбородко
в знак признательности
сочинитель
бывший
воспитанник Лицея
1851 Апрель 3 Киев"

5. Русский солдат : рассказы в стихах : [в 2 ч.]. – 2-е изд. – К. : В университетской типографии, 1851–1852.

Ч. 1. – 1851. – 159 с.
Ч. 2. – 1852. – 141 с.

Шифр CV 6 №12/1
Місце збер.: ВК Краєзнавство

На тит. арк. дарчий напис автора:

"Лицею князя Безбородко
в знак признательности
Автор
Август 22 1852 Киев"

Твори та критико-бібліографічні статті О. С. Афанасьєва-Чужбинського у періодичних виданнях ХІХ ст., що зберігаються у фондах бібліотеки

1. Бомбардир : [вірш] // Москвитянин. – 1841. – № 10, октябрь. – Отд. I. Изящная словесность. Стихотворения. – С. 335–337.

Шифр Е ХІХ

Місце збер.: ксх

2. [Рецензія] // Москвитянин. – 1841. – № 10, октябрь. – Отд. IV. Критика. – С. 444–455. – Рец. : на кн. Ластовка. Собрание сочинений на малороссийском языке. – СПб., 1841. – 382 с.

Шифр Е ХІХ 1№1

Місце збер.: ксх

3. Береза : [вірш] // Москвитянин. – 1844. – № 2, февраль. – Отд. I. Изящная словесность. Стихотворения. – С. 336.

Шифр Е ХІХ 1№1

Місце збер.: ксх

4. На могиле М. А. Б-ва : [вірш] // Москвитянин. – 1844. – № 9, сентябрь. – Отд. I. Изящная словесность. Стихотворения. – С. 7.

Шифр Е ХІХ 1№1

Місце збер.: ксх

5. (Есть дальний край, где сосны и березы...) : [вірш] // Москвитянин. – 1844. – № 9, сентябрь. – Отд. I. Изящная словесность. Стихотворения. – С. 8.

Шифр Е ХІХ 1№1

Місце збер.: ксх.

6. Сиротка : [вірш] // Библиотека для чтения. – 1844. – № 7. – Т. LXV. – С. 7–8.

Шифр Е ХХІІ 10№1

Місце збер.: ксх

7. [Афанасьев А. Русский солдат. Рассказы в стихах. Ч.1. – К. : В университетской типографии, 1851. – С. 86.] : [Повідомлення про вихід з друку книги та фрагмент тексту] //

Отечественные записки. – 1851. - № 5. – Отд. VI. Новые сочинения.
Библиографическая хроника. – С. 38.

Шифр Е XII 2№1

Місце збер.: Ксх

8. [Письмо к редактору «Известий...» о Малорусских думах, помещенных в «Памятниках» на стр. 253–255] // Памятники и образцы народного чтения и словесности. Прибавления к Известиям имп. Академии наук по отделению русского языка и словесности. – СПб., 1853. – Тетрадь вторая. – Стб. 255–256. – (Изд. 2-го Отд. имп. Акад. наук).

Шифр СІ 1№3

Місце збер.: ВК Краєзнавство

9. [Письмо к редактору «Известий...» о Малорусских думах, помещенных в «Памятниках» на стр. 206-224] // Известия имп. Академии наук по отделению русского языка и словесности. – СПб., 1853. – Тетрадь 2. – Стб. 367–370. – (Известия 2-го Отд. имп. Акад. наук).

Шифр СП 1№2/10

Місце збер.: ВК Краєзнавство

10. Быт малорусского крестьянина // Вестник имп. Русского географического общества. – 1855. – Кн. 1. – Ч. XIII. – Отд. II. Исследования и материалы. – С. 129–156.

Шифр Е IX 5№1

Місце збер.: ксх.

11. [«Що було на серці»]: [Повідомлення про вихід з друку збірки віршів та фрагмент тексту] // Москвитянин. – 1855. – № 4, февраль. – Кн. 2. – Петербургские новости и слухи. –

С. 189–190.

Шифр Е XIX 4№1

Місце збер.: ксх

12. Словарь малорусского наречия : [А-З] // Материалы для сравнительного и объяснительного словаря и грамматики. – СПб., 1856. – Т. 3. – Стб. 1–176. – (Изд. 2-го Отд. имп. Акад. наук).

Шифр СП 1№3/3

Місце збер.: ВК Краєзнавство

*«По всему этому я считаю Словарь г. Афанасьева драгоценным достоянием филологической литературы русской, вполне достойным издания»
И.И. Срезневский.*

13. [Рецензія] // Атеней. – 1858. – № 39. – С. 250–257. – Рец. на кн.: Мицкевич А. «Крымские сонеты» / пер. Н. Луговского. – Одесса, 1855. – 46с.

Шифр Е VIII 8№5/3

Місце збер.: ксх.

14. Несколько слов о крестьянском труде, в барщинном хозяйстве: Замечание на статью напечатанную в № 7-м «Сельского Благоустройства» // Атеней. – 1858. – № 47. – С. 265–272.

Шифр Е VIII 8№5/3

Місце збер.: ксх.

15. (На берегу пустынного Остра...): [вірш] // Лицей князя Безбородко. – СПб., 1859. – Отд. II. – С. 4.

Шифр CV 2№9

Місце збер.: ВК Краєзнавство

16. Пылкая натура (безыменный очерк) // Русское слово. – 1859. – № 10. – Отд. I. – С. 63–69.

Шифр Е VII 1№1

Місце збер.: ксх.

17. [Рецензія] // Русское слово. – 1859. – № 10. – Отд. II. – С. 67–74. – Рец. на кн.: Ужинок рідного поля. – Москва, 1857. – [Підпис М. Г.]

Шифр Е VII 1№1

Місце збер.: ксх.

18. Дорожные записки (Посвящается Д. С. Акимову) // Русское слово. – 1860. – № 1. – Отд. III. Смесь. – С. 1–25.

Шифр Е VII 1№1

Місце збер.: ксх.

19. Дорожные записки // Русское слово. – 1860. – № 8. – Отд. III. Смесь. – С. 22–47.

Шифр Е VII 1№1

Місце збер.: ксх.

20. Воспоминания о Т. Г. Шевченко // Русское слово. – 1861. – № 5. – Отд. 1. – С. 1–39.

Шифр Е VII 1№1

Місце збер.: ксх.

21. (Не в степу, не на могилі...): [вірш] : [Воспоминание о Шевченко. Слова над гробом Шевченко, речи и стихи] // Основа. – 1861. – № 3. – С. 10.

Шифр ЕXXXVIII 8№5

Місце збер.: ксх.

22. Безталання : [вірш] : [під псевдонімом Невідомий] // Основа. – 1861. - № 11–12. – С. 9–10.

Шифр ЕXXXVIII 8№5

Місце збер.: ксх.

23. Дівочька правда : [вірш] : [під псевдонімом Невідомий] // Основа. – 1861. № 11–12. – С. 12.

Шифр ЕXXXVIII 8№5

Місце збер.: ксх

24. Думка : [вірш] : [під псевдонімом Невідомий] // Основа. – 1861. – № 11–12. – С. 14–15.

Шифр ЕXXXVIII 8№5

Місце збер.: ксх

25. Е. П. Гребенке : [вірш] // Поэзия славян: Сборник лучших поэтических произведений славянских народов в переводах русских писателей / под ред. Н. В. Гербеля. – СПб., 1871. – С. 194.

Шифр СП 2№6/2

Місце збер.: Ксх

26. Оскорбление рыбой, выписка из дела : [один із курйозів, зібраних О. С. Афанасьєвим-Чужбинським] // Русская старина. – 1874. – № 1. – Т. IX – С. 196–197.

Шифр ЕХХХІV 1№1

Місце збер.: Ксх

Переклади

1. Крашевский И. Будник / И. Крашевский ; пер. А. Афанасьева. – К. : Издание Иосифа Завадского, 1851. – Ч. I. – 240 с. – (Галерея польских писателей)

Шифр СХІІІ 7№

Місце збер.: ВРК

На тит. арк. дарчий
напис автора:
«Лицею князя
Безбородко взнак
признательности
переводчик,
бывший
воспитанник Лицея.
1851, Апреля 3,
Киев»

2. Корженевский И.

Коллокация : [в 3-х т.] / И.

Корженевский ; пер. А. Афанасьева. – К. : Изд. Иосифа Завадского, 1852. – (Галерея польских писателей).

Т. 1. – К., 1852. – 171 с. – (Галерея польских писателей ; Ч. 3)

Т. 2. – К., 1852. – 165 с. – (Галерея польских писателей ; Ч. 4)

Т. 3. – К., 1852. – 171 с. – (Галерея польских писателей ; Ч. 5)

Примітка: всі томи переплетені в одну книгу.

Шифр СХІІІ 7№10/2

Місце збер.: ВК

Краєзнавство

«Польская литература богата прекрасными произведениями, почти у нас не известна, а между тем, сочинения многих

даровитых писателей, как Крашевский, Корженевский, Грабовский и др. гораздо интереснее иных новейших французских романов поглощаемых с жадностью. Я разделяю мнение о переводе, что их читать не стоит, потому что оригинал всегда выше и чудеснее, но желая принести пользу отечественной литературе, я решился знакомить ее с сочинениями польских писателей, выбирая все, заслуживает внимания образованного человека. Под заглавием «Галерея польских писателей я буду постоянно

представлять на суд публике из польских романов и повестей, которые обрисовывают быт края, его предания, его общество. Перевод мой подстрочный, мое дело только передать слово в слово, и я буду очень рад, если совестливый труд займет кого, доставит кому удовольствие» 1850. Переводчик.

3. Две старинные малорусские думы (Доставлены А. С. Афанасьевым) : [переклад з української]. I. Про Ивана Коновченка (стб. 205–210). Перевод (стб. 210–214). II. Про Самойла Кушку (стб. 214–220). Перевод (стб. 220–224). // Памятники и образцы народного языка и словесности

русских и западных славян. Прибавления к известиям императорской Академии наук по отделению русского языка и словесности. – СПб., 1853. – Стб. 205–224. – (Изд. 2-го Отд. имп. Акад. наук).

шифр С I 1№3

Місце збер.: ВК Краєзнавство

4. Ещё две старинные малорусские думы : [переклад з української з прим.]. I. О трех братьях. (стб. 249–250). Перевод (стб. 251–254). II. Бандурист. (стб. 253–254). Перевод. (стб. 254–255) // Памятники и образцы народного языка и словесности русских и западных славян. Прибавления к известиям императорской Академии наук по отделению русского языка и словесности. – СПб., 1853. – Стб. 249–255. – (Изд. 2-го Отд. имп. Акад. наук).

Шифр С I 1№3

Місце збер.: ВК Краєзнавство

5. Ланфрэ П. История Наполеона I : [т.1-3] / П. Ланфрэ; пер. А. Афанасьева; Изд. Книгопродавца-типографа М.О. Вольфа. – СПб. ; М. : Печатано в типографии М. О. Вольфа, 1870-1871. Т. 1. – СПб.; М., 1870. – 399с.

Т. 2. – СПб.; М., 1870. – 426 с.

Т. 3. – СПб.; М., 1871. – 436 с.

Шифр: ВП 15№5

Місце збер.: ВК Краєзнавство

Література про нього

1. Толбин В. А. С. Афанасьев / В. Толбин // Лицей князя Безбородко. – СПб., 1859. – Отд. II. – С. 3–4.

Шифр

Місце збер.: колекція «Гоголіана»

2. Толбин В. А. С. Афанасьев: [Биографии бывших воспитанников Гимназии Высших Наук и Лицея князя Безбородко] / В. Толбин // Гимназия высших наук и лицей князя Безбородко. – СПб., 1881. – 2-е изд. – Отд. I. – С. 323–325.

Шифр

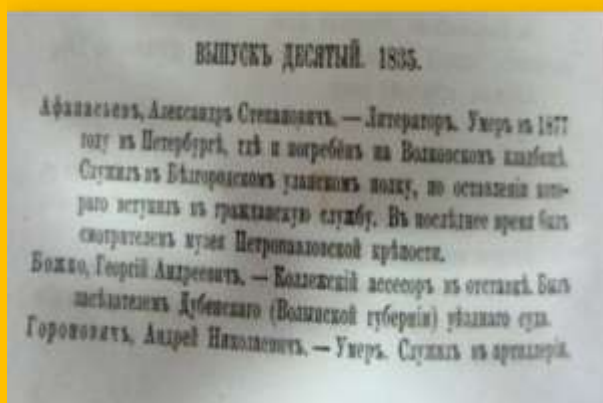
місце збер.: колекція «Гоголіана»

3. Гербель Н. Афанасьев А. С. : [Список студентов, окончивших курс в Гимназии Высших Наук князя Безбородко со времени её основания до преобразования в Лицей. Выпуск десятый. 1835] / Н. Гербель // Гимназия высших наук и лицей князя Безбородко. – СПб., 1881. – 2-е изд. – Отд. II. – С. СXXXVIII.

Шифр

Місце збер.: колекція «Гоголіана»

4. Быков П. В. Библиография сочинений А. С. Афанасьева-Чужбинского / П. В. Быков // Афанасьев-Чужбинский А. С. Собрание сочинений : В 9-ти т. – СПб., 1890. – Т. 1. – С. I – XVI.

ШифрСП 6№3/1

Місце збер.: ВК Краєзнавство

5. Быков П. В. А. С. Афанасьев-Чужбинский : Биографический очерк / П. В. Быков // Афанасьев-Чужбинский А. С. Собрание сочинений : В 9-ти т. – СПб., 1890. – Т. 1. – С. XVII – XXXIV.

ШифрСП 6№3/1

Місце збер.: ВК Краєзнавство

6. Афанасьев Александр Степанович // Энциклопедический словарь Брокгауза и Ефрона. – СПб., 1891. – Т. II. Ауто-Банки. – С. 487–488.

Шифр С
Місце збер.: ксх

7. [Б. а.] Записка о малорусском словаре А. Афанасьева // Известия имп. Академии наук по отделению русского языка и словесности. – СПб., 1853. – Т. II. – Приложения к протоколам. – Стб. 175–176. – (Изв. 2-го Отд. имп. Акад. наук)

Шифр СП 1 № 2/10
Місце збер.: ВК Краєзнавство

8. Срезневский И. И. Записка о Словаре малорусского наречия, составленном А. Афанасьевым / И. И. Срезневский // Известия имп. Академии наук по отделению русского языка и словесности. – СПб., 1854. – Т. 3. – Приложения к протоколам. – Стб. 199–204.

Шифр СП 1 № 2/11
Місце збер.: Ксх

9. Александр Степанович Афанасьев (Чужбинский) // Петров Н. И. Очерки истории украинской литературы XIX столетия. – К., 1884. – С. 165–169.

Шифр ДХХП 5№8
Місце збер.: Ксх

10. Афанасьев Александр Степанович // Венгеров С. А.

Критико-библиографический словарь русских писателей и ученых (от начала русской образованности до наших дней). – СПб., 1886. – Вып. 1. – С. 870–875.

Шифр ВХІ 4№20
Місце збер.: Ксх

11. Гербель Н. В. А. С. Афанасьев-Чужбинский // Поэзия славян: Сборник лучших поэтических произведений славянских народов в переводах русских писателей / под ред. Н. В. Гербеля. – СПб., 1871. – С. 193–194.

Шифр СП 2№6/2

Місце збер.: Ксх

12. Бутовский А. Д. Прекратившийся род / А. Д. Бутовский // Русская старина. – 1915. – № 10. – С. 96–146. – [Про О. С. Афанасьева-Чужбинського на стр. 256, 259, 260, 264, 278, 283]

Шифр ЕXXXIV 7№1

Місце збер.: Ксх

13. Быков П. В. Силуэты далекого прошлого / П. В. Быков ; прим. Б. Козьмина. – М.-Л. : Земля и фабрика, 1930. – 240 с. – (Б-ка мемуаров и лит. памятников)

Шифр ДХХ 13№25

Місце збер.: ксх

14. Александр [sic!] Степанович Афанасьев – Чужбинський // Франко І. Твори. В 20-т. – К., 1955. – Т. XVII. Літ.-крит. ст. – С.465–471.

Шифр У1

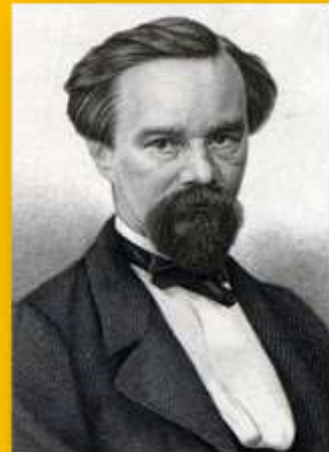
Місце збер.: фб.

«Колись, сумуючи над занедбаними могилами запорожців, Афанасьєв-Чужбинський написав: «Конечно, прах не нуждается ни в чьей заботливости, но какъ-то отрадно видѣть могилу, обсаженную цвѣтами, убранню зеленымъ дерном. Это попеченіе о несуществующе мѣ наполняетъ душу какимъ-то теплымъ чувствомъ и говоритъ сердцу сильнее, нежели дорогой памятникъ, поставленный и позабытый тщеславіемъ»».

Ми не можемо покласти квітів на його могилу в Петербурзі, тим більше тепер. Немає дорого, та й жодного, пам'ятника в Україні – напевно, він і не потрібний. Але в наших силах – «п'якватися про неіснуюче», заново відкрити для себе ім'я цього скромного і шляхетного чоловіка. Прочитати його книги і подякувати – за Дніпро і Дністер, за могилу Сірка, за всі зібрані пісні. За те, що було на серці».

(З передмови О. Крушинської до книги :

О. С. Афанасьєв-Чужбинський «Нариси Дніпра»(Львів, 2016).

Матеріали підготували:

*Г.С. Осінова, зав. відділу обслуговування
Косовських Л.П., зав.сектором*